

Styrelsen	2022-09-21
Handling nr	9.4
Handläggare	Anna Johansson
Daterad	2022-09-16
Reviderad	

**Till
Styrelsen för Västtrafik AB**

Drivmedel i TÅ 2023 Trollhättan/Lila Edet samt TÅ 2024 Vänersborg

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av nedanstående föreslås styrelsen besluta

- att godkänna att de fordon som upphandlats med gasdrift ersätts med biodrivmedel i TÅ 2023 Trollhättan/Lilla Edet samt TÅ 2024 Vänersborg, samt
- att ge VD i uppdrag att genomföra förändringen.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

BAKGRUND

Västtrafik har genomfört upphandling avseende TÅ 2023 Trollhättan/Lilla Edet samt TÅ 2024 Vänersborg, benämnd ”Upphandling Trafik 2022 Tvåstad/Göta Älvdalen”. I upphandlingen har Västtrafik krävställt eldrift i stadstrafiken. För landsbygdstrafiken krävställdes i första hand gasdrift men med vissa undantag där trafiken i stället ska köras på valfritt förnybart drivmedel. Styrelsen tog beslut om förutsättningar för upphandlingen inklusive drivmedel den 16 december 2020 (*protokoll nr 10 VT styrelse 16 december 2020, §131.2*). Efter genomförd upphandling tilldelades dessa trafikavtal Nobina Sverige AB den 4 juni 2021.

ÄRENDEGENOMGÅNG

Kriget i Ukraina och Rysslands stopp av gasleveranser till Europa har medfört stor osäkerhet på den europeiska gasmarknaden, både avseende tillgång på gas och kostnader för gas. EU-förordning 2022/1369 som trädde i kraft den 9 augusti 2022 belyser riskerna på kort sikt. Energimyndigheten koordinerar arbetet med implementeringen av förordningen som innebär att medlemsstaterna skall göra sitt yttersta för att begränsa gaskonsumtionen (upp till 15%).

Med anledning av att tillgången på gas är begränsad och osäker, samt att priser för gas ökat kraftigt och uppvisat en stor volatilitet innebär det att trafikföretagen har mycket svårt att erhålla fasta priser från gasleverantörer. Det finns även risker med att energiföretag inte har möjlighet att leverera enligt tidigare ingångna avtal.

Priserna på gas fluktuerar och är svåra att prognostisera men utifrån nuvarande bedömning medför de priser som har lämnats en prognostiserad ökad kostnad på omkring 20 mnkr per år jämfört med att köra med biodieselfordon i TÅ 2023 (Trollhättan/Lilla Edet) och TÅ 2024 (Vänersborg), totalt ca 200 mnkr över avtalstiden. Samtidigt som den enskilt största risken är en absolut gasbrist eller ransonering på marknaden vilket skulle föranleda att trafiken måste reduceras vilket skulle ge en stor negativ påverkan för våra kunder.

Ovanstående omständigheter var inte kända under upphandlingen eller vid Västtrafiks beslut att tilldela Nobina trafikavtalen. Nobina har utifrån de förändrade omständigheterna påkallat omförhandling av de delar av trafikavtalen som avser drivmedelskrav (biogas) och priser relaterade till de förändrade omständigheterna.

Utifrån det ovan beskrivna läget på gasmarknaden samt utifrån genomförda förhandlingsmöten med Nobina föreslås ett byte av upphandlade biogasfordon till biodieselfordon som skall köras på 100% biodrivmedel för att minimera riskerna såväl för trafik och kund som ekonomiskt. Antalet fordon med biogasdrift enligt Nobinas anbud uppgår till 30 fordon. Under avtalstiden finns en ambition att byta ut ca 25% av dessa fordon till eldrift vilket innebär en högre grad av elektrifiering än det ursprungliga avtalet. Enligt den aktualisering av miljö- och klimatstrategin som förväntas fastställas i höst framgår att all kollektivtrafik bedöms kunna elektrifieras senast 2035, detta avtal löper ut 2034 och därmed kommer möjlighet att elektrifiera hela avtalet finnas vid nästkommande upphandling.

//